

Ихх. № 11/11.02.2014 г.

ДО ДОЦ. Д-Р ПЕТЪР ЧОБАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

КОПИЕ ДО: СВИЛЕНА СИМЕОНОВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ“

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЧОБАНОВ,

Институтът на вътрешните одитори в България (ИВОБ) е единствената професионална организация на вътрешните одитори от публичния и частен сектор в страната, в която членуват над 530 членове. Като председател на Управителния съвет на ИВОБ изразявам загриженост относно факта, че мнението на професионалната гилдия в лицето на Института не беше потърсено при представяне на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор. Законът за вътрешния одит в публичния сектор е основополагащ и определящ за осъществяването на дейността по вътрешен одит и за вътрешните одитори в публичния сектор.

Поради тази причина, от името на Управителния съвет на Института на вътрешните одитори в България, бих желал да Ви представя нашите бележки по предложението проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС).

По представения проект изразяваме следните мнения и предложения:

1. По предложението в § 2, т. 1 - чл. 12, ал. 1, т. 4

Увеличаването на минималния праг за изграждане на звена за вътрешен одит в администрациите на първостепенните разпоредители с бюджет, извън посочените в чл. 12, т. 1 и 3, от 5 млн. лв. на 10 млн. лв. създава предпоставки за закриване на голяма част от съществуващите звена за вътрешен одит. Това лишава администрациите с по-малък бюджет от механизъм, който да осигури подобряване на системата за вътрешен контрол и да намали риска от злоупотреби. Считаме за нелогично прагът за останалите първостепенни

разпоредители да се изравнява с този на общините. В досегашния вариант на ЗВОПС законодателят е заложил различни прагове, поради различната обществена значимост на тези организации.

2. По предложението в § 4 - чл. 14

Промяната на **чл. 14 от ЗВОПС** за заличаване на досегашните прагове за минимална численост на звената за вътрешен одит крие рискове, които считаме, че са много по-големи от установените такива от незаемането на 50 щатни бройки за одитори. В мотивите към проекта не е направен анализ разходи/ползи от въвеждането на тези промени. Считаме, че ограничаването на ресурсната обезпеченост на звената за вътрешен одит в публичния сектор, би довело до значително повишаване на рисковете от незаконосъобразно и неефикасно управление на публични средства. В мотивите към проекта не е направен подробен анализ кое е довело до незаемането на тези щатни бройки, които причини са от най-различно естество, а автоматично е предположено, че тези бройки не са необходими. Заличаването на законово регламентираната долна граница за числеността на звената за вътрешен одит ще доведе до възможността за прилагане на субективизъм от всеки ръководител при определяне на тази численост.

Предложените в **чл. 14, ал. 1, т. 1-6** на проектозакона критерии за определяне числеността на звената за вътрешен одит, които са посочени като механизъм за недопускане резки намаления на щатните бройки за вътрешни одитори, са само формални и предполагат субективен подход. Посочените критерии за определяне числеността на звената за вътрешен одит не са ясно конкретизирани, не е ясно дали числеността ще се определя на база кумулативна оценка по всички посочени критерии. Смятаме, че така определения текст не дава достатъчно гаранции за независимост на звената за вътрешен одит и числеността им ще се определя от индивидуалната преценка на всеки ръководител. Това противоречи на принципа за независимо осъществяване на дейността по вътрешен одит и създава възможности за закриване или намаляване числеността на много от действащите звена, а не само закриване на незаетите бройки. За посочените критерии няма показатели за количественото/качественото им измерване и съпоставяне, което автоматично означава, че изпълнението на **чл. 14, ал. 2** в частта предоставяне на мотиви от ръководителя на организацията за определяне числеността на вътрешните одитори на базата на тези критерии, ще бъде формално изпълнявана.

В така предложената редакция е пренебрегната ролята на ръководителя на вътрешния одит (РВО) като основно отговорно лице за управлението на функцията по вътрешен одит. Съгласно Стандарт 203 „Ръководителят на вътрешния одит трябва да се увери, че ресурсите за дейността по вътрешен одит са подходящи, достатъчни и ефективно разпределени за изпълнение на одобрения план“. Определянето на числеността на звеното следва да се извършва след оценка на риска и съобразно приетата стратегия за покритие на одитната вселена.

Нелогично и немотивирано в **чл. 14, ал. 2** от проекта, като защитен механизъм е включен текст за съгласуване на промени в числеността на звената за вътрешен одит с министъра на финансите, но само на министерствата и второстепенните разпоредители с бюджет към тях. Необосновано тук са изключени всички останали организации от публичния сектор, които съгласно ЗВОПС следва да имат изградени звена за вътрешен одит по чл. 12, ал. 1 от закона (администрацията на президента, Народното събрание, Министерския съвет, Националния осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, Висшия съдебен съвет,

Сметната палата, общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., администрациите на останалите първостепенни разпоредители с бюджет, който надхвърля 5 млн. лв. (променен на 10 млн. лв.), както и за част от изброените в приложението второстепенни разпоредители. Считаме, че този механизъм не би бил достатъчно ефективен, защото не са включени всички организации, при условие, че всички те разходват публични средства, независимо дали са създадени със специален закон. В същото време към мотивите за въвеждане на този механизъм е посочено, че министърът на финансите е орган за координация и хармонизация на вътрешния контрол и вътрешния одит в публичния сектор, т.е. тази функция съгласно закона той изпълнява за всички организации в обхвата на ЗВОПС, а не само за министерствата и второстепенните разпоредители с бюджет към тях.

ИВОБ счита, че подготвените промени на ЗВОПС биха повлияли негативно на добрата ресурсна обезпеченост за извършване на тази дейност и биха увеличили рисковете, свързани с извършването на нарушения и нередности при управлението на публичните средства, както и би се увеличил рискът от невъзможност за идентифициране на индикатори, при наличие на измами в организацията. Тези промени премахват и малкото защитни механизми пред вътрешните одитори от публичния сектор, които са част от това те да имат възможността да спазват принципи, задължителни в тяхната работа – независимост и обективност.

Бих искал да Ви помоля в бъдеще представители на ИВОБ да бъдат канени официално да участват в работни групи, обсъждащи промени на нормативни актове, които засягат вътрешните одитори, както в публичния, така и в частния сектор.

С УВАЖЕНИЕ,

И. Кар

ЙОРДАН КАРАБИНОВ, МВА, СІА, АССА
(ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ИВОБ)